

Kartläggning av kultur och hälsa- insatser i Region Skåne

2023-06-12

Innehållsförteckning

Kartläggning av kultur och hälsa-insatser i Region Skåne.....	1
1 Inledning	3
2 Pågående verksamheter och projekt	4
2.1 Region Skånes kulturförvaltning.....	4
2.2 Regionfastigheter	8
2.2.1 Konstservice	8
2.3 Hälso- och sjukvården.....	9
2.3.1 Barnhälsovården.....	9
2.3.2 Primärvården	9
2.3.3 Riktade hälsosamtal	10
2.3.4 Sjukhusbiblioteken.....	10
2.3.5 Lekterapierna	11
2.3.6 Barn- och ungdomssjukvård	11
2.3.7 IVA Malmö	11
2.3.8 Psykiatri	11
2.4 Sjukhuskyrkan.....	12
2.5 Regional utveckling	12
2.6 Avtal och IOP.....	12
3 Webbenkät	13
3.1 Bakgrund och genomförande	13
3.1 Sammanställning av svaren.....	14
3.2 Avslutande reflektioner och kommentarer	26

1 Inledning

Hälso- och sjukvårdsnämnden och kulturnämnden har i Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 fått ett gemensamt uppdrag att *kartlägga befintligt utbud av kulturinsatser riktat till hälso- och sjukvård, omsorg samt inom det hälsofrämjande och förebyggande området.*

Kartläggningen är ett led i de båda nämndernas arbete med att utveckla området kultur och hälsa utifrån en gemensam strategi antagen av hälso- och sjukvårdsnämnden (22-04-07 §34) och kulturnämnden (22-04-21 §13) Hela människan, hela livet – Region Skånes strategi för kultur och hälsa. Syftet med kartläggningen är att få en bild av pågående insatser inom området för att kunna identifiera utvecklingsbehov.

Kartläggningen består dels av beskrivningar av pågående verksamhet inom hälso- och sjukvården, regional utveckling och kulturförvaltningen och dels av resultaten av en webbenkät som skickades ut till hälso- och sjukvården under våren 2023.

Sedan strategin för kultur och hälsa antogs 2022 arbetar hälso- och sjukvårdsnämnden och kulturnämnden med dess implementering. Inledningsvis främst med kommunikationsarbete och kunskapshöjande insatser. Det sker dessutom regelbundna politiska överläggningar mellan de båda nämnderna. Styrgruppen och arbetsgruppen för kultur och hälsa, som båda är förvaltningsövergripande, fortsätter också sitt arbete. Det har även bildats ett nätverk för kultur och hälsa i Region Skåne bestående av tjänstemän från flera olika förvaltningar. Detta nätverk har bidragit till denna kartläggning.

I formuleringen av uppdraget (se ovan) inkluderas begreppet omsorg. Det är ett begrepp som oftast används för verksamhet som bedrivs i kommunal regi, till exempel äldreomsorg, och inte av Region Skåne.

Kartläggningsarbetet har inte omfattat kontakt med de skånska kommunerna och webbenkäten innehöll inte frågor om kultur och hälsa-verksamhet inom omsorgsområdet. Några av de kultur och hälsa-aktiviteter som pågår i kommuner med stöd av Region Skåne nämns däremot i rapportens första del.

2 Pågående verksamheter och projekt

Under denna rubrik presenteras de kultur och hälsa-insatser som författarna till denna rapport känner till genom sitt arbete. Nätverket för kultur och hälsa i Region Skåne har också bidragit genom en workshop i juni 2022. Fokus i sammanställningen ligger mer på långsiktig verksamhet än på tidsbegränsade projekt. De projekt som nämns är endast exempel. Region Skåne är en stor organisation och det är svårt att göra en heltäckande sammanställning av pågående aktiviteter. En reservation måste framföras för att alla pågående insatser inte har kommit med.

2.1 Region Skånes kulturförvaltning

Region Skånes kulturförvaltning har sedan år 2003 bedrivit verksamhet inom området kultur och hälsa. Många insatser har gjorts inom kunskapsspridning, nätverksbyggande och stöd till verksamheter och projekt. Kulturnämnden fördelar årligen verksamhetsstöd till flera kulturverksamheter i Skåne. I de särskilda villkoren för dessa stöd har några stödmottagare formuleringar om att de ska fokusera särskilt på utveckling av kultur och hälsa-verksamhet.

Dessa stödmottagare är:

Clownronden som regelbundet besöker barn- och ungdomssjukvården i Region Skåne. De samarbetar numera även med ASIH och anlitas av kommunal äldreomsorg. De medverkar också på barnsjukvårdens diabetsskolor. Clownronden erhåller stöd från både kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden.

Musik i Syd förmedlar sedan många år regelbundet musikföreställningar till t ex äldreboenden och barn- och ungdomssjukvården, men har sedan ett par år tillbaka även startat **Utvecklingscentrum- musik i vård, omsorg, hälsa**. Syftet är att utveckla hälsofrämjande metoder och testa olika projekt i samverkan med hälso- och sjukvård, skolor och vård och omsorg. Ett pilotprojekt är *Musik i väntrum – ro för själen* på SUS akut- och röntgenmottagningar. Musik framförd av musiker från Malmö Opera visades på TV-skärmar. Syftet var att undersöka möjligheten att genom musik skapa en miljö som upplevs som mindre stressframkallande. Utvärderingen sker i samverkan med hälso- och sjukvården. I ett annat

projekt under 2023 testas sången som hälsofrämjande kraft genom ett körprojekt i samverkan med BUP och riktar sig till inskrivna tonåringar.

En del av Musik i Syds konsertutbud speciellt riktade till vården finns att se digitalt på Musik i Syd Channel. De samarbetar även med Kulturarenan, som är en samlingsplats för kultur online för personer som har svårt att själv söka sina kulturupplevelser. På de båda digitala plattformarna finns förutom kulturupplevelser, fördjupningsmaterial och handledningsmaterial för vårdpersonal.

Konstfrämjandet Skåne arbetar med strategiskt riktade projekt och samarbeten för att nå ut brett med samtida konst. De förmedlar regelbundet konstupplevelser till äldreomsorg och hälso- och sjukvård. Målgrupper för insatserna är boende, patienter och vårdpersonal. Verksamheten innebär konstupaket, konstnärbesök och utbildningsinsatser. Flera personalgrupper från äldreomsorgen i Kristianstad och Malmö har gått Konstfrämjandets kurs som ämnar att stimulera och sänka trösklarna för samtal om konst.

Under 2022 och 2023 arbetar Konstfrämjandet i ett pilotprojekt på uppdrag av kulturnämnden i syfte att tillgängliggöra Region Skånes konstsamling. Projektet innebär förmedling av konstnärbesök, utdelande av konstnärsmaterial och kursen/föreläsningen *Att se konst*. Cancerrehabiliteringen och Ungdomsmottagningen i Malmö är exempel på verksamheter som har tackat ja till kursen. Målgruppen är personalen, men den erfarenhet och trygghet de får genom kursen kan senare användas i mötet med patienter.

Riksteatern Skåne har under många år turnélagt program där skådespelare, dansare och musiker besöker äldreboenden med olika aktiviteter och föreställningar. De subventionerar även teater- och dansföreställningar i barn- och ungdomssjukvården.

Många andra av kulturnämndens verksamhetsstödmottagare gör betydande insatser inom området kultur och hälsa. De flesta arbetar kontinuerligt med målsättningarna om att nå hela befolkningen och ett breddat deltagande. De ser kultur och hälsa- insatser som ett sätt att arbeta mot denna strävan. Här nämns några exempel:

Skånes Dansteater bedriver sedan flera år Dans med Parkinson och erbjuder så kallade Relaxed Performances. Vid denna typ av föreställningar råder det en mer avslappnad inställning till rörelse och ljud från publiken, vilket till exempel passar många med NPF-diagnos. Skånes dansteater

arrangerar även dansworkshopar för seniorer och genom workshopen SWOP Dance Club bjuder de in personer som nyligen kommit till Sverige eller bor i Skåne. Som dansinstitution har Skånes Dansteater under många år varit banbrytande genom att inkludera en mångfald av kroppar på scenen, till exempel dansare med funktionsvariationer.

Malmö Live genomför säsongen 2022/2023 ett hälsoår med fokus på att lyfta fram de hälsofrämjande effekterna musik och kultur har för människan. De ingår i forskningsprojektet *Kultur på recept* och har i samverkan med primärvården startat en kör för välbefinnande.

Inom ramen för hälsoåret arrangeras både stora och mindre musikföreställningar, till exempel PAUS morgonkonserter och meditationskonserter. De har också anordnat konferensen *Musik är själva livet* öppen för alla som är intresserade av forskning om musikens roll för oss människor.

Malmö Opera ingår i *Kultur på recept* och är involverade i projektet *Musik i väntrum -ro för själen* på SUS akut- och röntgenmottagningar och har gett lastbilsflaks-föreställningar för äldreomsorgen. Malmö Opera har också beslutat att istället för att köpa blommor till artisterna vid premiärer ordna en årlig Blomsterkonsert. Konserten vänder sig till personer med demenssjukdomar, deras anhöriga och personal vid boenden och kan ses på plats eller streamas digitalt.

BUFF filmfestival för ut festivalens filmutbud till barn- och ungdomssjukvården och BUP genom en digital plattform som kallas *Buffilusk*. Plattformen erbjuder även möjlighet att recensera filmer och pedagogiska filmhandledningar. Sidan uppmuntrar till reflektion och att dela sina upplevelser av filmerna med andra. Samverkan sker med lekterapierna.

Flera av de skånska museerna har aktiviteter riktade till äldreomsorg, till exempel minneslådor, men till viss del även riktade till psykiatrin. Även Skånes Arkivförbund erbjuder äldreomsorgen minneslådor. Malmö museum ingår i *Kultur på recept*. Kulturnämnden har 2023 utökat verksamhetsstödet till Helsingborgs museum för utvecklingsarbete av området kultur för äldre inom kulturarvsområdet.

Studieförbunden i Skåne gör riktade insatser för bland annat äldre, men engagerar sig även på olika sätt i verksamhet för att motverka ensamhet eller främja psykisk hälsa. Dokumentet *Överenskommelse mellan folkbildningen i Skåne och Region Skåne* baseras på sju tematiska områden

som parterna är angelägna att samarbeta kring och utveckla gemensamt. Ett av dem är folkhälsa och under 2023 har parterna beslutat att ha särskilt fokus på detta tema.

Inom kulturnämndens verksamhetsområden finns även **regional biblioteksverksamhet**, ett lagstadgat uppdrag som handlar om att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller folkbiblioteken i regionen. Flera insatser har gjorts för att lyfta och stimulera bibliotekens hälsofrämjande roll.

Kulturförvaltningen utlyser stöd som folkbibliotek i Skåne kan söka. Många folkbibliotek har fått stöd för att till exempel starta Shared Reading-verksamhet i samverkan med äldreomsorgen, mötesplatser för seniorer, elevhälsan eller den lokala vårdcentralen. Några bibliotek har även fått stöd för att utveckla hälsohyllor eller hälsohörnor med tillhörande programverksamhet.

Kulturförvaltningen samverkar med regionens sjukhusbibliotek och har tagit fram en gemensam biblioteksplan *Bibliotek för alla genom hela livet*, som gäller till och med 2025 och som innehåller mål med fokus på att stärka bibliotekens hälsofrämjande roll. Man verkar även för ökat samarbete mellan sjukhusbiblioteken och folkbiblioteken, t ex gällande lästipslistor med av vårdpersonal faktagranskad facklitteratur riktad till allmänheten och lämpliga skönlitterära skildringar av olika sjukdomstillstånd.

Kulturnämnden fördelar även olika typer av projektstöd till kulturaktörer och kommuner. Här nämns några exempel inom kultur och hälsa-området:

Kommunala samverkansmedel har utdelats till ett skånskt **nätverk för kultur i äldreomsorgen**. Cirka 23 kommuner i Skåne ingår i nätverket, som till viss del även uppmärksammar kultur för seniorer utan insats från kommunen. Nätverket är en arena för kunskaps- och erfarenhetsutbyte och tillsammans vill de verka för ett fortsatt tvärvärdpolitiskt utvecklingsarbete av området i Skåne.

Utvecklingsmedel har utdelats till **Malmö konsthall** för ett projekt som ska ge röst åt och plats för personer med funktionsnedsättning i konstvärlden. Konsthallen har samverkat med dagverksamheter och en permanent studio för skapande personer med funktionsnedsättning har öppnats.

ABF Malmö har beviljats medel för att genomföra en årlig Känslotala. Syftet med Känslotalan är att öka kunskapen om och att ändra attityder om

psykisk hälsa, öka öppenheten kring svåra känslor samt att uppmärksamma de organisationer och volontärer som engagerar sig inom området.

Lejoni Produktion AB har beviljats medel till projektet *Drömprins - en katalysator för psykisk hälsa*. Projektet är ett samarbete mellan Lejoni Produktion AB och MIND, en ideell förening vars uppdrag är att främja psykisk hälsa genom att erbjuda medmänskligt stöd, sprida kunskap och driva påverkansarbete. Inom projektet genomförs arrangemang i Malmö, Perstorp, Tomelilla, Höganäs, Burlöv, Landskrona. I varje kommun sker samarbete med lokala samarbetsparter.

Arrangemangen i kommunerna tar sin utgångspunkt i filmen *Drömprins* av regissören Jessica Nettelbladt. Projektet vill öka förståelsen och kunskapen om psykiska ohälsa, utanförskap, identitet och könsdysfori.

Kulturförvaltningen i Helsingborgs stad har beviljats medel för att tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen, Helsingborgs Arena och Scen AB, Riksteatern Skåne och två koreografer utveckla metoder för att engagera stadens invånare i dansprojekt. I projektet inbjuds seniorer att genom ett utforskande arbetssätt ta fram en dansföreställning som ska ges på Dunkers kulturhus och turnera på särskilda boenden. De ska även genomföra ett dansprojekt med invånare som omfattas av LSS. Målsättningen är att projektet ska bidra till ökad tvärfacklig samverkan mellan förvaltningar i staden och att utarbeta hållbara, långsiktiga strukturer inom området kultur och hälsa i kommunen.

Kulturnämnden har också beviljat några projekt som innebär konst längs Skåneleden. Ett exempel är kommunsamverkansprojektet **Skåneleden Konst – In Motion** som vill undersöka hur man kan arbeta med platsspecifik offentlig konst på landsbygden och samtidigt stärka besöksmålen, den lokala identiteten och folkhälsan.

2.2 Regionfastigheter

2.2.1 Konstservice

På uppdrag av Region Skånes kulturnämnd förvaltas, produceras och förmedlas Region Skånes konstsamling av Regionfastigheter och Konstservice. Konstservice jobbar även med konstnärliga gestaltningar. Konsten har stor betydelse i regionens vårdmiljöer och bidrar både till positiva patientupplevelser och till en god arbetsmiljö. Konsten i vårdmiljön

ska verka hälsofrämjande genom att vara välkomnande och ge en känsla av sammanhang och omsorg.

Konstservice, kulturförvaltningen och Konstfrämjandet Skåne arbetar just nu i ett pilotprojekt om konst som resurs i vården. Arbetet är en del i en satsning för att med olika förmedlingsinsatser kring regionens konstsamling. Projektets målgrupp är patienter, närstående och personal.

2.3 Hälso- och sjukvården

2.3.1 Barnhälsovården

Barnhälsovården i Skåne och kulturförvaltningen samarbetar i verksamheten Bokstart. Bokstart är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i små barns (0-3 år) närhet, med syfte att tidigt stimulera språkutveckling. Region Skåne har bland annat valt att satsa på dialogläsning med alla barn i 8-månadersåldern i samband med hembesök. Alla barn får dessutom en bok i present från Region Skåne.

2.3.2 Primärvården

Inom primärvårdens bedrivs ett forskningsprojekt om *Kultur på recept*. Verksamheten vänder sig till primärvårdspatienter med psykisk ohälsa såsom stress, ångest och mild till måttlig depression samt till personer som är i risk för social isolering/ensamhet. Projektet äger rum i Malmö och 15 vårdcentraler samt 9 kulturaktörer ingår. Patienter deltar i konst- och kulturaktiviteter två gånger i veckan i ca två timmar under 10 veckor. Forskningsprojektet pågår 2021–2024 och drivs av Kompetenscentrum för primärvård. Medverkande kulturaktörer: Malmö Museer, Malmö Stadsbibliotek, Malmö Konstmuseum, Malmö Konsthall, Malmö Opera, Malmö Live, Malmö Stadsarkiv, Kollaborativet, Form/Design Center.

Kompetenscentrum för primärvård samverkar med Malmö Live kring körsång för välbefinnande. Kören vänder sig till personer som är i kontakt med primärvården på grund av psykisk ohälsa och/eller risk för social isolering. Välbefinnandekören träffas varje måndag på Malmö Live.

Kompetenscentrum för primärvård har även tagit fram foldern *Konst, kultur och social hälsa för seniorer* i syfte att informera äldre om konst- och kulturaktivitetens hälsofrämjande verkan [folder-kultur-for-seniorer.pdf](https://www.skane.se/folder-kultur-for-seniorer.pdf) ([skane.se](https://www.skane.se)) Foldern har skickats ut till vårdcentraler i hela Skåne.

Konst, kultur och hälsa är en uppdragsutbildning om konst, kultur och estetik som resurs inom vård och omsorg som drivs av Kompetenscentrum för primärvård tillsammans med institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet. Kursen vänder sig till personal inom områdena hälsa, vård, omsorg och kultur. Kulturnämnden har under tre år stimulerat kulturverksamheter att skicka anställda till utbildningen genom att ge stöd till kursavgiften. Även vårdpersonal i Region Skåne har genomgått kursen.

2.3.3 Riktade hälsosamtal

Syftet med riktade hälsosamtal är att förebygga hjärt-kärlsjukdom och diabetes typ 2. Med stöd av metoden RHS kartläggs frisk- och riskfaktorer för hjärt-kärlsjukdom för att kunna erbjuda kunskap och stöd till förändring. De faktorer som kartläggs är levnadsvanor (fysisk aktivitet, matvanor, alkoholvanor, tobaksvanor), biologiska riskfaktorer (blodtryck, blodfetter, blodsocker, vikt, bukfetma), psykosociala faktorer och ärftlighet. Hänvisning till kulturaktivitet kan vara en åtgärd som vidtas efter ett riktat hälsosamtal.

2.3.4 Sjukhusbiblioteken

Sjukhusbiblioteken hjälper vårdpersonal med informationssökning t ex genom att beställa artiklar, söka och låna medicinsk litteratur, bevaka tidskrifter med mera. Biblioteken arbetar också med patientinformation och patientutbildning. Förutom hantering av medicinsk information har sjukhusbiblioteken en kulturförmedlande roll till exempel genom Shared Reading och bokprat, filmvisningar, skrivarverkstäder, konstutställningar, bokleverans till vårdavdelningar. Sjukhusbiblioteken är också en plats för återhämtning.

En regional biblioteksplan, *Bibliotek för alla genom hela livet*, har tagits fram i samarbete mellan sjukhusbiblioteken och Region Skånes kulturförvaltning och utgår från Region Skånes visioner om ett öppet, samverkande och hållbart Skåne.

I planen formuleras övergripande mål och utvecklingsområden för den biblioteksverksamhet som Region Skåne ansvarar för. Ett av målen handlar om att stärka möjligheterna för patienten att vara delaktig i sin egen vård och i hälso- och sjukvårdens utformning. Ett annat mål är att man ska utveckla biblioteken som kulturförmedlare och hälsofrämjande tillgängliga mötesplatser. Sjukhusbiblioteken strävar efter att fortsätta utvecklas som noder för kultur i hälso- och sjukvården.

2.3.5 Lekterapierna

Lekterapierna är en frizon på sjukhuset. Lekterapi är en pedagogisk verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar mellan 0 - 18 år som vårdas i öppen- eller slutenvård och deras syskon.

På lekterapi kombineras lek, skapande, avkoppling och kultur till en helhet som kan ge trygghet under den tid man befinner sig på sjukhuset. Här erbjuds teaterföreställningar, filmvisningar, musik, sagostunder, utställningar, eget skapande till exempel animering. Mindre musikaktiviteter och bokprat erbjuds även barn och unga på vårdavdelningarna. Flera av kulturaktiviteterna genomförs med stöd från stiftelser och fonder.

2.3.6 Barn- och ungdomssjukvård

En musikterapeut är anställd vid Skånes universitetssjukhus med stöd av organisationen MusikBojen, H:M: Drottning Silvias stiftelse CATCH och Crafoordska stiftelsen. Musikterapeuten arbetar på flera olika avdelningar och mottagningar på barnsjukhuset i Lund och Malmö.

2.3.7 IVA Malmö

Intensivvårdsavdelningen i nya vårdbyggnaden i Malmö kommer att kunna erbjuda musik genom högtalare i taket. Den specialkomponerade musiken ska bidra till minskad stress hos patienterna. Bakom införandet ligger en HTA-analys (granskning av tillgänglig forskning inom området) som visar positiva fördelar för patienterna till låg kostnad.

2.3.8 Psykiatri

Två vuxenpsykiatriska enheter i Landskrona samarbetar med Landskrona stad kring ökat välbefinnande för personer med psykisk ohälsa. Grupper från psykiatrin besöker regelbundet bland annat Landskrona museum och konsthallen.

BUP i Malmö har en anställd musikterapeut. Musikterapi genomförs bland annat för att förbättra en negativ självbild. I samarbete med sjukhusbiblioteket erbjuder BUP-skolan Shared Reading. Ett projekt som innehåller körsång för inskrivna ungdomar i samarbete med Musik i Syd beskrivs ovan.

Beroendecentrum i Malmö samarbetar med Konstfrämjandet Skåne kring materialpaket med akvarellfärg, penslar och papper som fylls på efter

behov. Patienterna kan genom paketen själv ta initiativ till att måla när de vill och får lust.

I vuxenpsykiatrien på Drottninggatan i Malmö har patienter med stöd av peer supporters gjort väggmålningar. Regionalt ätstörningscentrum dagsjukvård erbjuder bildterapi och Shared Reading. I samarbete med Mikaela Javinger har patienter vid Vuxenpsykiatrien i Helsingborg skrivit antologin ”Tänk om taket fick lyfta vinden”. Psykiatrisk öppenvård i Ystad har samarbete med konstpedagoger vid Ystad konstmuseum. Grupper tittar på konst tillsammans och har skapande verkstäder.

2.4 Sjukhuskyrkan

Sjukhuskyrkan har verksamhet på samtliga sjukhus i Skåne. I deras Stilla rum anordnas musikstunder och inom psykiatrien har de skriververkstäder för såväl patienter, anhöriga som personal.

2.5 Regional utveckling

Regionala utvecklingsnämnden arbetar sedan några år tillbaka med en kraftsamling för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Ett led i detta är satsningen *Sätt Skåne i rörelse* som är ett samarbete mellan offentlig verksamhet, idéburen sektor, lärosäten och näringslivet i Skåne. Satsningen består av flera delar, men i detta sammanhang kan nämnas *Aktivitet förebygger och Dans för hälsa*. Aktivitet förebygger innebär ett samarbete mellan skolor och föreningar där elever har obligatorisk föreningsverksamhet på skoltid. Detta kombineras med riktade insatser för att skapa en mer jämlik hälsa i samhället. Aktiviteter är främst sådana som bedrivs av de lokala idrottsföreningarna, men även kulturaktiviteter ingår i utbudet till exempel genom de kommunala kulturskolorna.

En del av satsningen *Sätt Skåne i rörelse* är implementeringen av den forskningsbaserade metoden *Dans för hälsa* i Skåne. Kommuner har fått stöd för att utbilda personer i metoden och starta dansgrupper som syftar till att förbättra ungas psykiska hälsa. Målgruppen är framförallt tjejer 13-18 år med psykosomatiska besvär, oro, stress, nedstämdhet eller trötthet.

2.6 Avtal och IOP

Genom samverkan mellan Region Skåne och RF-SISU bedrivs Senior Sport School sedan 2009. Verksamheten sker i samarbete med kommunerna och

riktar sig till personer från 60 år. Syftet är att skapa förutsättningar för ett hälsosamt åldrande och att inspirera till en aktiv och meningsfull fritid. Förutom föreläsningar och idrott innehåller skolorna ibland även kulturaktiviteter.

Genom IOP (Idéburet offentligt partnerskap) som samverkansform bedriver Fontänhusen i Skåne psykosocial arbetsorienterad rehabilitering som riktar sig till personer som har eller har haft kontakt med psykiatrin.

Verksamheten innefattar till exempel aktiviteter som öppen ateljébildverkstad, kör, dans och skrivande. Med stöd av Allmänna arvsfonden driver Fontänhuset i Lund projektet *Joint Attention*, som bland annat innebär kulturunderstödd rehabilitering. Med regelbundenhet anordnas under en period kreativa gruppaktiviteter, efter den enskilda individens behov och förutsättningar. Syftet är att skapa en struktur, ge sammanhang och funktion för den som väljer att medverka.

3 Webbenkät

3.1 Bakgrund och genomförande

För att fånga kulturinsatser som inte var kända för arbetsgruppen genomfördes i februari 2023 en enkätundersökning. Respondenterna hade två veckor på sig att svara på frågorna.

Enheten för dataanalys och registercentrum, DARC, inom Avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning gav stöd vid planering, frågeformulering samt skapande och utskick av webbenkäten. I ett följebrev gavs en bakgrund till enkäten samt information om att frågorna avsåg verksamhet riktad till patienter och närstående. Region Skånes definition av kultur och hälsa i strategin samt en länk för vidare läsning bifogades.

Efter att ha gett förhandsinformation på ett stabschefsmöte skickades webbenkäten till verksamhetschefer inom primärvården, psykiatri, habilitering & hjälpmedel och till samtliga sjukvårdsförvaltningar. Även vårdverksamheter med avtal med Region Skåne erhöll webbenkäten. I följebrevet fanns en uppmaning att vidarebefordra formuläret till enhetschefer. Enkäten skickades även direkt till enhetschefer på SUS enligt önskemål. Intentionen var att samtliga enhetschefer inom berörda områden skulle nås av enkäten. Om samtliga verksamhetschefer vidarebefordrat enkäten till sina enhetschefer kan antalet personer som skulle kunna erhållit

enkäten uppskattas till ca 1300. Detta går emellertid inte att kontrollera. En påminnelse skickades ut och efter deadline hade det inkommit 352 svar.

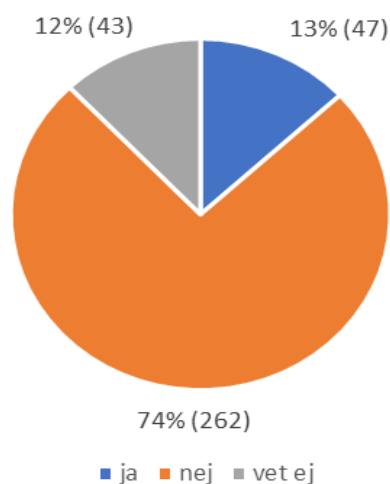
I tabellen nedan visas fördelningen av svar mellan olika områden i procent och antal.

Fråga: Jag arbetar inom...

Svarsalternativ	Antal	Andel (%)
Specialiserad sjukhusvård	188	53
Ambulans	4	1
Habiliteringen	20	6
Medicinsk service	6	2
Hjälpmedel	7	2
Primärvård	60	17
Psykiatri	9	3
LOF	17	5
Forskning	2	<1
Privat tandvård	37	11
Folktandvård	1	<1
Tolkcentralen	1	<1
Totalt	352	

3.1 Sammanställning av svaren

Den första frågan i enkäten lydde *På min arbetsplats har vi det senaste året hänvisat till, erbjudit eller använt oss av konst och kulturaktiviteter i mötet med patienter och närstående*. Svarsalternativen var ja, nej och vet ej och cirkeldiagrammet nedan visar fördelningen av svaren.

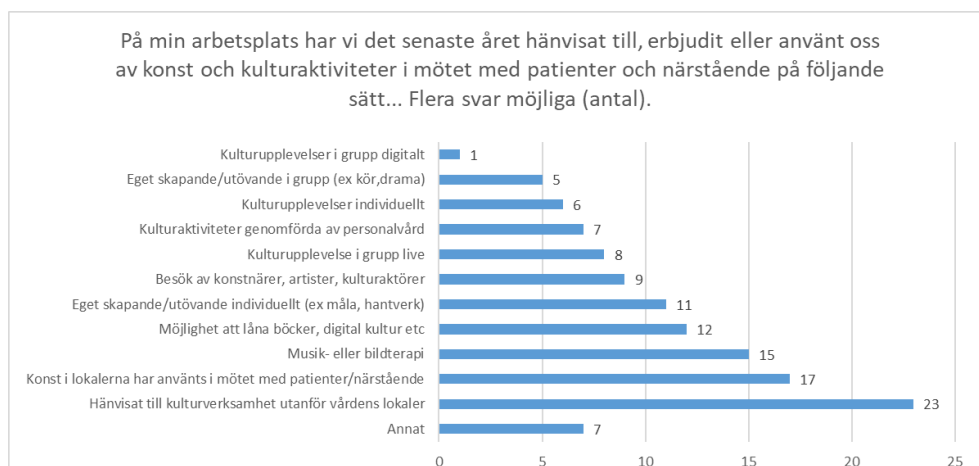

Inom respektive arbetsplats (förvaltningsnivå) besvarades frågan enligt nedan (antal svar).

	JA	NEJ	VET EJ	Totalt
Specialiserad sjukhusvård	21	141	26	188
Ambulans	0	4	0	4
Habiliteringen	8	10	2	20
Medicinsk service	0	6	0	6
Hjälpmedel	0	5	2	7
Primärvård	8	45	7	60
Psykiatri	4	3	2	9
LOF	3	13	1	17
Forskning	0	2	0	2
Privat tandvård	3	31	3	37
Folktandvård	0	1	0	1
Tolkcentralen	0	1	0	1

De som svarade nej och vet ej behövde inte svara på fler frågor i enkäten, förutom en sista öppen fråga som presenteras senare i denna rapport. De 47 som svarade ja fick svara på fler frågor som syftade till att ta reda på mer om hur de hade arbetat med kultur.

Fråga 2 ställdes för att ta reda på vilket sätt man erbjöd konst- och kulturaktiviteter. Diagrammet nedan visar svaren på frågan. De 47 respondenterna som svarade på frågan kunde ange flera svar.

De som kryssade i svarsalternativet “Annat” uppmanades att specificera sitt svar. Två av de sju skrev här *Ordinerat Kultur på recept*. Andra exempel på svar är *Ett forskningsprojekt som heter Stimulans* och *Möjlighet att gå ut och vistas i en hälsoträdgård*. Två har nämnt att de har konst som pryder väggarna, men det framgår inte om de också har använt sig av konsten aktivt på något sätt.

Det svarsalternativ som flest valde på denna fråga var *Hänvisat till kulturverksamhet utanför vårdens lokaler*.

I tabellen nedan redovisas vilka (på förvaltningsnivå) som har svarat JA på frågan: *På min arbetsplats har vi det senaste året hänvisat till, erbjudit eller använt oss av konst och kulturaktiviteter i mötet med patienter och närstående*, och sedan angivit att de hänvisar till kulturaktör utanför vården.

	Antal	Andel
Habilitering	7	29
Primärvård	4	17
LOF	1	4
Privat tandvård	3	13
Psykiatri	3	13
Specialiserad sjukhusvård	6	25
	24	100

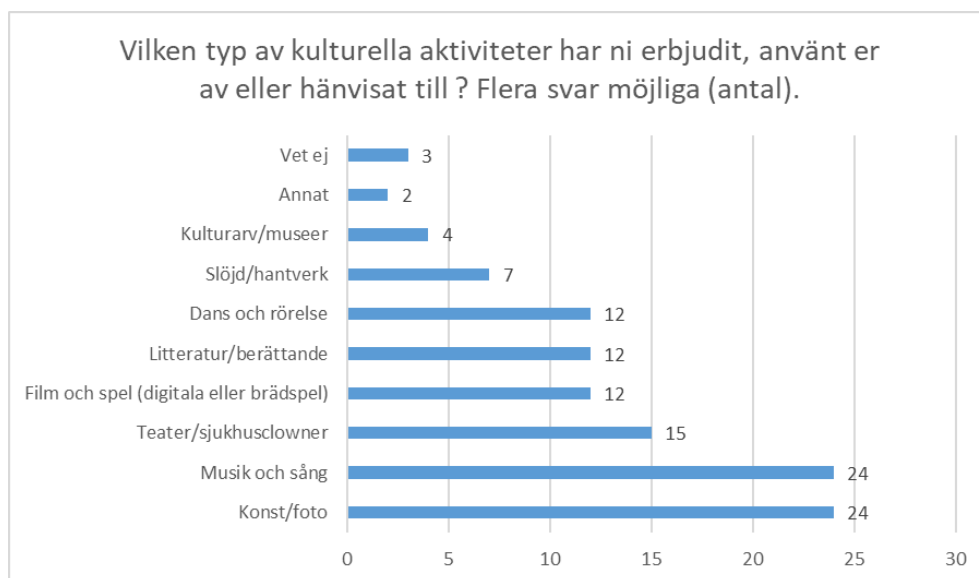
De som uppgav att de hade hänvisat till kulturaktörer utanför vården ombads att specificera sitt svar. De flesta svarade att de hänvisade till olika kommunala verksamheter som till exempel kulturskola, bibliotek, spelcafé, lovverksamheter. Kristianstads kulturhus för barn och unga Barbacka och deras verksamheter Atelje Sture och KabLab omnämns liksom kulturträffar som anordnas av Malmö stads vård och omsorg.

En del svarade att de hänvisar till verksamhet som anordnas av fonder, stiftelser och välgörenhetsorganisationer som Barncancerfonden, AjaBajaCancer och Min stora dag.

Även studieförbundens kurser om hantverk, konst och kultur nämns liksom föreningsverksamhet som Kulturtrampet (arrangeras av idrottsföreningar på Österlen). Även idrottsföreningar och parasportföreningen FIFH anges.

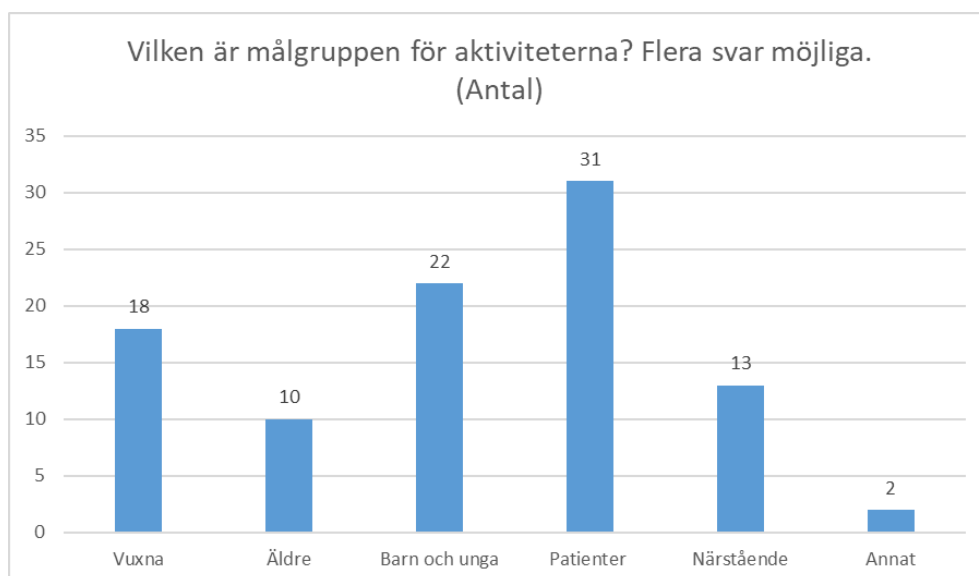
Exempel på kulturaktörer som man hänvisar till är Konsthallen i Malmö, Kino, Malmö Live, Skånes Dansteater, Kristianstad teater, Scen Österlen, Mårten Pers källa, Tyst teater och konstrundorna.

Nästa fråga i formuläret syftade till att få reda på vilken typ av kulturella aktiviteter de 47 respondenterna hade använt sig av eller hänvisat till.

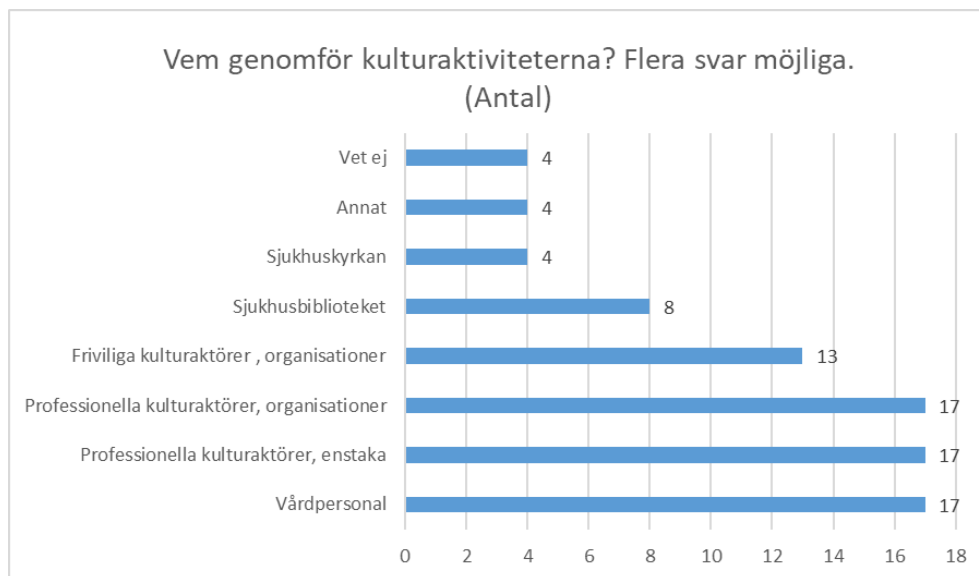
De två som valde svarsalternativet “Annat” angav att de hade erbjudit, använt sig av eller hänvisat till en föreningsaktivitet som innebär att man cyklar mellan kulturhistoriska platser (Kulturtrampet) samt till digitala musei- och konsertupplevelser.

I nedanstående diagram redovisas svaret på frågan om vilken målgrupp som aktiviteterna riktade sig till.

De som angav svarsalternativet “Annat” angav att aktiviteterna riktade sig till alla respektive alla intresserade.

I nästa fråga fick respondenterna ange vem som genomför kulturaktiviteterna.

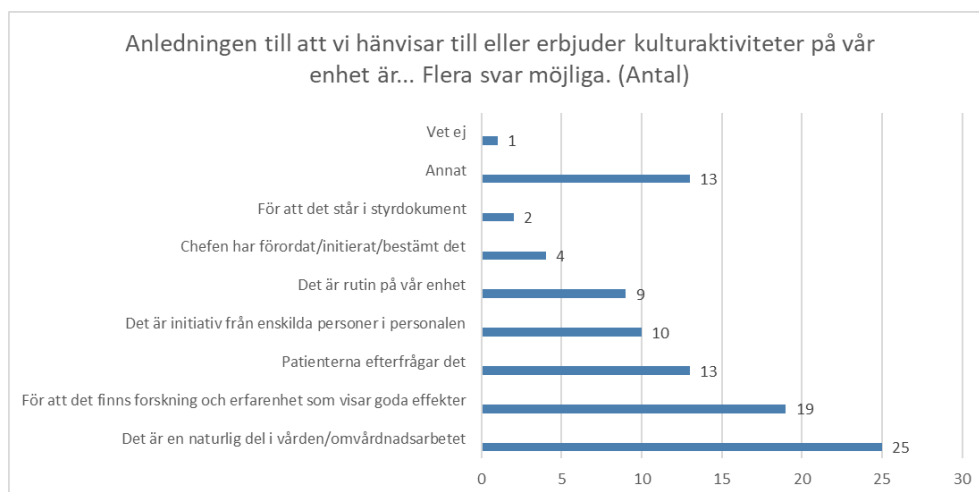

Svaren "Annat" specificerades och här nämns Lekterapin i Lund och Malmö, Konstservice samt Friskis och Svettis.

De 17 som svarade att aktiviteterna genomförs av professionella aktörer (organisationer) fick ange vilken organisation de syftade på. Fyra svarade Clownronden och två Musik i Syd. Tre skrev att de som genomförde aktiviteterna var kommuner. Övriga nämnda professionella kulturverksamheter är BUFF filmfestival, Litteralund bokfestival, kulturskola, Malmö Opera, Scen Österlen, Kristianstad teater, Skånes Dansteater och studieförbund.

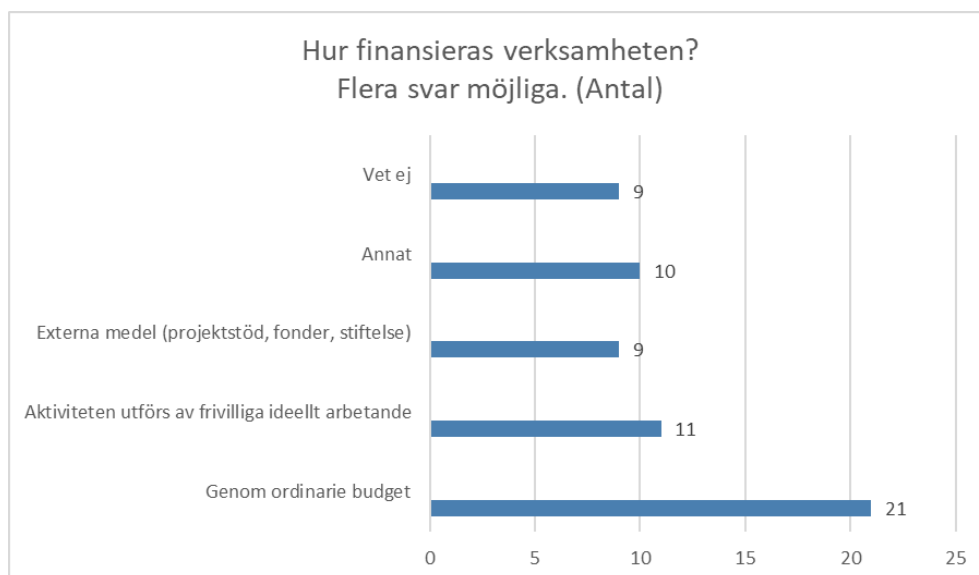
Även om formuläret frågade efter professionella kulturorganisationer angav några respondenter här enskilda frilansande kulturaktörer. Dessa var till exempel namnen på frilansande skådespelare, berättare, körledare, danspedagoger, musiker och magiker.

Nedanstående diagram redovisar svaren på en fråga som syftade till att ta reda på orsaken till att respondenterna hänvisar till eller erbjuder kulturaktiviteter.

Exempel på fritextsvaren bland de 13 som har svarade “Annat” är: *kultur ger hälsovinster, av intresse för patienterna, gör det svåra lite lättare, regionalt initiativ, tradition, en donation möjliggjorde det, ett forskningsprojekt som startade på enheten och drivs nu vidare i privat regi, ingår i satsningen på Kultur på recept, del i friskvårdsutbudet som förlängning av rehabilitering.*

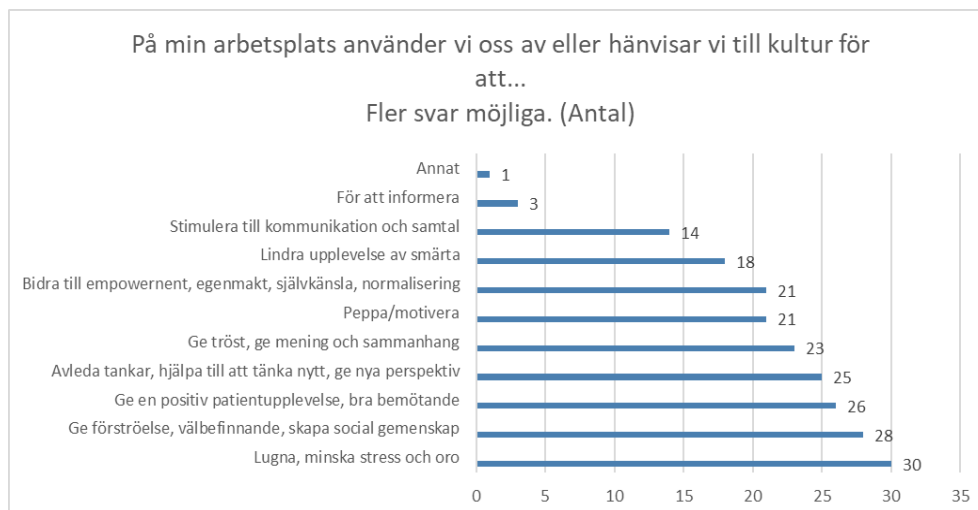
Respondenterna fick också ange hur kulturverksamheten finansierades och svaren visas nedan.

Bland fritextsvaren hos de som har svarat “Annat” har tre skrivit att patienterna själva bekostar aktiviteterna. Tre respondenter skriver att kostnaden tas av en kommun eller ett studieförbund. Ytterligare två skriver att kostnaden tas av regionen. En respondent svarar att enstaka medel förekommer till exempel från kyrkan. Ytterligare en svarar att de inte har

haft någon kostnad för aktiviteten, eftersom de enbart hade hänvisat till eller informerat om kulturaktiviteter.

Nästa diagram visar svaren på frågan varför arbetsplatsen använder sig av eller hänvisar till kultur.

Den som har svarat "Annat" har angett att skälet är estetiskt.

Den allra sista frågan i formuläret var en öppen fråga med möjlighet att skriva i en fritextruta. Frågan löd: *Har du någon kommentar/synpunkt/tankar om kultur och hälsa/kulturaktiviteter i vårdsammanhang?* Samtliga 352 respondenter hade möjlighet att svara på denna fråga, men den var frivillig. Totalt 87 valde att svara på frågan.

De positiva kommentarerna överväger, men det finns även en hel del negativa. Svaren har i efterhand grupperats efter olika teman. Dessa teman presenteras nedan och exemplifieras med citat.

Tema: Inte relevant för min verksamhet

Flera har svarat att kultur och hälsa-aktiviteter inte är relevant för deras verksamhet. I flera av fallen är det tydligt att det även stämmer för flera har svarat att de arbetar inom verksamheter som varken innebär patientkontakt eller kontakt med närstående. En del svarar att det inte är relevant för deras verksamhet trots att det finns exempel på kultur och hälsa-projekt som har genomförts på andra ställen i liknande verksamheter. Exempel på sådana verksamheter bland respondenterna är tandvård, operationsavdelning, akutmottagning och verksamheter med korta vårdtider etcetera.

Citat:

Det har knappast varit aktuellt

Känns inte relevant i akutvårdssammanhang

Det kan vara svårt att diskutera kultur när man har tandvård

Vissa av dem som svarar att kultur och hälsa-verksamhet inte är relevant för deras arbetsplats poängterar att de egentligen är positiva, men att olika faktorer hindrar dem att engagera sig i kulturaktiviteter.

Citat:

Kan säkert vara bra för patienterna, men när de kommer till vår mottagning så får de ofta tunga besked och är inte alltid mottagliga för detta.

Kanske inte aktuellt för tandvård, men upplever att musik/dans/körsång är allmänt välgörande både för psykisk och fysisk hälsa.

De flesta som anger att kulturaktiviteter inte är aktuellt för dem anger verksamhetens natur eller inget skäl till detta. Någon enstaka svarar att orsaken är lokalernas utformning.

Citat:

Positivt men är svårt att få till i våra redan trånga lokaler som inte ens är anpassade till den verksamhet vi primärt är ålagda att bedriva.

Tema: Hinner inte/inte mitt uppdrag

En grupp respondenter menar att det inte finns tillräckligt med tid i hälso- och sjukvården för kulturaktiviteter. Några svarar att det inte ingår i deras/arbetsplatsens arbetsuppgifter.

Citat:

Jag får hålla mig till konkret vård. Finns inte utrymme för annat

På en mottagning med 10 min patient-möte!?

Ingår ej i mina arbetsuppgifter som privattandläkare!

Tema: poängterar vikten av konst och god miljö

Många skriver att de tycker att konst och god miljö är viktigt för bemötandet, men också för välbefinnande, stimulans, tillfrisknande och upplevd hälsa. Någon nämner att en vacker miljö är viktig för patienter och anhöriga, men även för personalen.

Citat:

Vi har fått väldigt fin konst uppsatta i våra nya lokaler som också bidrar till goda samtal och upplevelser

Kultur omfattar även färger, musik. En ombonad varm miljö ger oss ett bättre möte med patienten

Viktigt med konst och bra miljö i offentliga lokaler för välbefinnande och tillfrisknande

Trevligt initiativ, intresse finns för konst, både för patienter men även för personalens välbefinnande

Flera nämner att de vill ha konst eller mer konst.

Citat:

Vi i den privata sfären, som har avtal med Region Skåne, hade gärna lånat konst/litteratur av Region Skåne och fått hjälp med att presentera den

Vi hade gärna visat upp konst i tex vårt väntrum

Tavlor på mottagningen vore ett stort lyft

Fler väggmålningar på mottagningar som tar emot barn för att kunna skapa kommunikation och skapa relationer.

Några skriver att de vill ha konst, men uttrycker missnöje över att det är svårt att få till.

Citat:

Vi får ta hit konst/tavlor själv eller bekosta med pengar från ex kaffekassa. Att erhålla konst från central organisation har inte gått, vet att man kan låna konst men att det är flera års väntetid. Utsmyckningen av vår lokal är bedrövlig../ Detta är saker som enheten själv får bekosta och då väljer man att lägga den skrala budgeten på andra områden som fungerande

arbetsbord och stolar, exempelvis. Vi känner alla till att färger och utsmyckning bidrar till ett bättre välmående både bland personal och vårdtagare, men pengarna räcker inte till

Vi har försökt få hjälp med att byta ut konsten på våra väggar där patienter vistas. Konsten har hängt där i decennier. Tyvärr har vi inte fått någon hjälp, eftersom vi inte är något nybygge, fick vi till svar.

Man borde använda konstlagret att utsmycka patientytor som korridorer samt väntrum bättre för att medborgarna faktiskt drar nytta av deras regions konst. Vems är konsten, man har tidigare samlat in och sedan hyrt ut mycket konst. Ge oss möjlighet att visa upp den i stället för att gömma mycket på lagren.

Med anledningen av kommentaren ovan bör nämnas att Region Skåne har en konstsamling och att verk från samlingen fortfarande placeras i vårdmiljöer. Påståendet att det finns ett lager med mycket konst som inte når Region Skånes olika fastigheter och lokaler stämmer inte.

Tema: Positiv/håller med/bekräftar

En annan kategori av svar är bekräftande och kommenterar hur viktigt de tycker området är.

Citat:

Tänker att detta kan ge ro att kunna fokusera på annat än bara sjukdom vilket gör det lättare att orka hålla motivationen uppe till förändring

Det är viktigt att inkludera om det går

Viktigt med kultur även inom vården för läkning och välbefinnande

Kultur och kulturaktiviteter på slutenvårdavdelning kan aktivt påverka patientens mående och sjukdomsförloppet

Sett skillnad i återhämtning i äldreomsorg och slutenvård när konst finns med som rehabiliteringskomponent

Tema: Berättar var de gör inom området

Ytterligare en kategori svar är de som beskriver vad de gör inom området. Några av svaren är långa och detaljerade och exemplifieras därför inte här, men har varit intressanta för denna kartläggning.

Citat:

Viktig del i rehabiliteringen, ett forum jag slussat till är mötesplatser, seniormässan Malmö, etablerat kontakt mellan patienter som exv gått på teater.

Vi har lugnande musik på rummet under pågående undersökning.

I den mån samtalet mellan vårdgivare och patient, utifrån tidsmässiga aspekter, tillåter ett bredare ämne än enbart handlande om sjukdom och besvär ligger olika sidor av kulturen nära till hands att beröra.

Kultur i vården är en viktig och självklar del av vården. Vi ser och tar del av patienters och närståendes berättelser gällande betydelsen för välbefinnande av upplevelser i samband med kulturmöten. Patienter har fått rita och lyssna på musik. Det har upplevts positivt. Vi har oxå konst på avdelningen men inget vi använder oss aktivt av.

Vi har även en minneskör som vi rekommenderar där patient anhörig har möjlighet att sjunga tillsammans eller var för sig. Den startades av en forskare på enheten och drivs i dag i privat regi. Vi uppmuntrar målgruppen att delta och denna info hänger uppe i våra väntrum. De har varit och övat i våra lokaler.

Många av de patienter vi träffar är stillasittande stor del av dygnet dels på grund av funktionsnedsättningen och dels på grund av att intresset är stort för dator och olika spel. För att bryta det och fylla med meningsfulla aktiviteter har vi engagerad fritidskonsulent på plats som vägleder och har kontakt med kommuner och olika föreningar. Teamen som träffar patienterna och anhöriga vet om fritidskonsulentens viktiga roll och hänvisar ofta patienter och anhöriga för ett möte.

Tema: Vill ha mer/vill veta mer

En del svarar att de vill veta mer om området och vissa uttrycker önskemål kunna göra eller erbjuda mer.

Citat:

Vill ha fler väggmålningar på mottagningar som tar emot barn för att kunna skapa kommunikation och skapa relationer.

Hade varit trevligt att kunna erbjuda enklare kulturunderhållning för barnen och deras familjer som trollkarl, mindre teaterpjäser, musikunderhållning m.m.

Vill gärna veta mer om detta

Vill kunna ha större möjligheter att motsvarande FaR, även skriv Kultur på Recept. Mer information kring detta till privata LOF-fysioterapeuter. Ökad samverkan efterfrågas.

Några av svaren i denna kategori är positiva och vill göra mer inom området, men lyfter olika typer av utmaningar.

Vi skulle egentligen velat ha möjlighet att erbjuda skånsk konst, musik i våra patientväntrum via tv-skärmar men tyvärr så har det projektet stannat upp och aktören har inte hört av sig mer. Hade önskat att det blev ett upphandlat koncept med givna ramar som alla enheter för en rimlig peng hade haft möjlighet att välja in till sin enhet

Finansieringen är en utmanade del som vården idag behöver externa medel för

Hade varit bra med en lokal där man hade kunnat gå till och måla när man mår bättre i sin akuta sjukdom

För att denna viktiga del skall fungera behövs slussning, hur gör jag med färdtjänst, kan jag kissa, finns det trappor, hur skall jag vara klädd/bete mig, vad kostar det, vem följer med mig. Det går inte att bara säga att det är gynnsamt, meningslöst, måste följa med över tröskeln.

Tema: Har svårt att svara, vet för lite

Det avslutande temat består av svar från några som förklarar att de har haft svårt att svara för att de vet för lite om området.

Citat:

Vet för lite om denna möjlighet

Jag kan inte så mycket om detta

3.2 Avslutande reflektioner och kommentarer

Den första delen av denna kartläggning presenterar exempel på verksamheter och projekt inom området kultur och hälsa i Region Skåne. När man läser den kan man slås av att det sker mycket inom området i Skåne. Visst stämmer det. Region Skåne har kommit väldigt långt inom området, men det finns fortfarande många utmaningar.

Region Skåne var en av de första regionerna i Sverige att lyfta och strategiskt arbeta med kultur och hälsa-området och anses nog fortfarande ligga i framkant även om det numera finns mycket bra verksamhet i andra regioner också. Att ha en tvärpolitiskt antagen strategi för verksamheten är däremot unikt och har uppmärksammats även internationellt.

Även om det finns exempel på det motsatta, är de aktiviteter och insatser som sker fortfarande ofta tillfälliga och tidsbegränsade projekt. Det är svårt att ta steget från ett lyckat projekt till en långsiktig och etablerad verksamhet.

Svarsfrekvensen för webbenkäten är inte hög och av de 352 inkomna svaren är det endast 47 som har svarat ja på frågan om deras arbetsplats det senaste året har hänvisat till, erbjudit eller använt sig av konst och kulturaktiviteter i mötet med patienter och närstående. Även om kulturaktiviteter inte passar alla vårdverksamheter kan resultatet tyda på att kulturaktiviteter i vården inte är särskilt vanligt förekommande. När man läser svaren på den öppna frågan i slutet av enkäten kan man se att flera av respondenterna har en bild av att kultur i vårdsammanhang innebär en större föreställning eller något liknande som man behöver stora lokaler för och som tar tid från vårdverksamheten. Kultur i vårdsammanhang kan visserligen innebära besök av till exempel musiker som behöver plats och det vore bra om utrymme för kulturaktiviteter planeras in i vårdmiljöer, men det kan också innebära att erbjuda lugnande musik i hörlurar, att använda sig av en reflektion om ett konstverk som ingång till ett samtal eller att hänvisa till/tipsa om kulturverksamhet som redan finns på sjukhusområdet (sjukhusbiblioteket, lekterapierna, Clownronden, Livets museum, sjukhuskyrkans aktiviteter) eller till andra kulturaktiviteter i Skåne.

Detta och det faktum att flera även uttryckt att de inte känner till området bidrar till slutsatsen att kunskapen om vad kultur och hälsa-insatser kan innebära och bidra till behöver höjas. En koppling till utvecklingen av Framtidens hälsosystem och tydliggörande av kulturens möjlighet att bidra till denna förändringsprocess hade varit bra i sammanhanget.

Samtidigt visar både webbenkäten och övrigt kartläggningsarbete inför denna rapport att det finns många goda exempel på kulturinsatser i hälso- och sjukvård, omsorg och inom det hälsofrämjande och förebyggande området i Region Skåne. Dessa borde bli mer kända, få en ökad spridning och få möjlighet att leva vidare.

Bilaga 1

Bifogad text vid utskick till verksamhetschefer med uppmaning att skicka enkäten vidare.

Hej!

På uppdrag av Regionfullmäktige görs inventering av Kultur och hälsa i hela Region Skåne, med hjälp av denna enkät. Vi ber dig att skicka ut enkäten till dina enhetschefer/klinikchefer (tandvården) för en god spridning och för att bästa svarsfrekvensen kan uppnås. Ett stort tack för att du är en del i detta viktiga arbete!

Bilaga2

Webbenkät med tillhörande följebrev

Inventering kultur och hälsa

Bakgrund

I Region Skåne pågår ett tvärpolitiskt och förvaltningsövergripande arbete inom området kultur och hälsa. Under 2022 antog kulturnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden en ny strategi för det vidare arbetet Hela människan, hela livet – Region Skånes strategi för kultur och hälsa - Utveckling Skåne (<https://utveckling.skane.se/publikationer/strategier-och-planer/region-skanes-strategi-for-kultur-och-halsa-2022-2030/>).

Målet med Region Skånes strategi för kultur och hälsa är att den ska bidra till positiva effekter avseende hälsa och välbefinnande, både inom hälso- och sjukvård och i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Strategin är en del i att nå Region Skånes övergripande mål ”Bättre liv och hälsa för fler” och är en viktig del av rörelsen mot Framtidens hälsosystem Framtidens hälsosystem - Vårdgivare Skåne (<https://vardgivare.skane.se/kompetens-utveckling/projekt-och-utvecklingsarbete/framtidens-halsosystem/>).

Vad är kultur och hälsa?

I Region Skånes strategi definieras kultur och hälsa som:

Aktivt engagemang i en konst- och kulturaktivitet som är genomförd i syfte

att skapa en hälsofrämjande effekt och/eller öka välbefinnande eller livskvalitet, såväl fysiskt, mentalt, socialt, estetisk som existentiellt.

Gemensamt uppdrag

I Region Skånes verksamhetsplan och budget 2023 har hälso- och sjukvårdsnämnden tillsammans med kulturnämnden fått i uppdrag att genomföra en kartläggning avseende insatser om kultur och hälsa för att sedan kunna identifiera utvecklingsbehov. Kartläggningen vill fånga kulturaktiviteter som riktar sig till patienter eller närstående.

Detta är bakgrunden till att ett frågeformulär nu skickas ut till berörda.

Svaren kommer att sammanställas statistiskt och det blir inte möjligt att identifiera enskilda.

Vänligen skicka in ditt svar senast den 13 mars.

Vid frågor kontakta gärna arbetsgruppen för kartläggningen:

Susanna Stenevi Lundgren, hälso- och sjukvårdsstrateg, Avdelningen för hälso- och sjukvårdsstyrning Susanna.SteneviLundgren@skane.se

Frågor

1 Jag arbetar inom:

Primärvård

Psykiatri

Habilitering

Hjälpmedel

Specialiserad sjukhusvård

Folktandvård

Annat.....(fritext)

2 Enhet/klinik som jag svarar jag för (ex Vårdcentralen XX, Avdelning XX Ortopedkliniken)

..... (fritextsvar)

3 Ort (fritextsvar)

4 På min arbetsplats har vi det senaste året hänvisat till, erbjudit eller använt oss av konst och kulturaktiviteter i mötet med patienter och närstående.

Svarsalternativ: Ja, nej, vet ej

Om respondenten svarade nej eller vet ej kom de direkt till sista frågan

5 På min arbetsplats har vi det senaste året hänvisat till, erbjudit eller använt oss av konst och kulturaktiviteter i mötet med patienter och närstående på följande sätt (flera kryss möjliga)

Svarsalternativ:

Besök av konstnärer, artister, kulturaktörer

Kulturaktiviteter genomförda av vårdpersonal

Kulturupplevelser i grupp live (konserter, teaterföreställning, besök på konsthall)

Kulturupplevelser individuellt

Kulturupplevelser i grupp digitalt

Kulturupplevelser individuellt digitalt

Möjlighet att låna böcker, digital kultur etc

Eget skapande/utövande i grupp (ex kör, drama, dans)

Eget skapande/utövande individuellt (ex måla, hantverk)

Befintlig konst i lokalerna har använts i mötet med patienter/närstående

Musik- eller bildterapi

Hänvisat till kulturverksamhet utanför vårdens lokaler (Om kryss, specificera.... fritext)

Annat, specificera.... (fritext)

Inget av ovanstående

6 Vilken typ av kulturella aktiviteter har ni hänvisat till, erbjudit eller använt er av? Flera kryss möjliga.

Svarsalternativ:

Musik och sång

Konst/foto/bild

Litteratur/berättande

Teater/sjukhusclowner

Film och spel (digitala eller brädspel)

Dans och rörelse

Slöjd/hantverk

Kulturarv/museum

Annat, specificera (fritext)

Vet ej

7 Vilken är målgruppen för aktiviteterna? Flera kryss möjliga.

Svarsalternativ:

Barn och unga

Vuxna

Äldre

Patienter

Närstående

Annan målgrupp, specificera..... (fritext)

Vet ej

8 Vem genomför kulturaktiviteterna?

Svarsalternativ:

Vårdpersonal

Sjukhuskyrkan

Sjukhusbiblioteket

Frivilliga enskilda aktörer, amatörer

Professionella kulturaktörer, enstaka/frilansande

Professionella kulturaktörer, organisationer/institutioner/föreningar. Om kryss, specificera (fritext)

Annan(fritext)

9 Anledningen till att vi hänvisar till kulturaktiviteter eller erbjuder kulturaktiviteter på vår enhet är... (Flera kryss möjliga)

Svarsalternativ:

Det är rutin på vår enhet

Det är en naturlig del i vården/omvårdnadsarbetet

Chefen har förordat/initierat/bestämt det

Det är initiativ från enskilda personer i personalen

För att det finns forskning och erfarenhet som visar goda effekter

Patienterna efterfrågar det

För att det står i styrdokument

Annan anledning, specificera (fritext)

Vet ej

10 Hur finansieras verksamheten? Flera kryss möjliga.

Svarsalternativ:

Genom ordinarie budget

Externa medel (projektstöd, fonder, stiftelser)

Aktiviteter utförs av frivilliga ideellt arbetande

Annat, specificera..... (fritext)

Vet ej

11 På min arbetsplats använder vi oss av eller hänvisar vi till konst och kultur för att... (Flera kryss möjliga).

Svarsalternativ:

Ge förströelse, välbefinnande, skapa social gemenskap

Ge en positiv patientupplevelse, bra bemötande

Lugna, minska stress och oro

Lindra upplevelse av smärta

Ge tröst, ge mening och sammanhang,

Peppa/motivera

Avleda tankar, hjälpa till att tänka nytt, ge nya perspektiv

Bidra till empowerment, egenmakt, självkänsla, normalisering

Stimulera till kommunikation och samtal, underlätta
förståelse/kommunikation mellan vårdare och patient/närstående

För att informera patienter/närstående inför besök, behandlingar eller om
olika sjukdomar (tex samarbeten serietecknare eller författare)

Annan anledning, specificera....(fritext)

Avslutande fråga som ställdes till alla.

12 Har du några kommentarer/synpunkter/tankar om kultur och hälsa/kulturaktiviteter i vårdsammanhang? Delge oss gärna.

.....(fritext)